

Ururiye :-

Xasan Barkhad Kaahin

GABAYADTI OILMI BOODHERRI

Maansadaan waxaa tiriyyey ninkii la oran jiray
Cilmi Boodheri ee jacaylka u dhintay waana
gabaygii koowaad ee uu tiriyyay markii lagu
caayey jacaylka ama lagulaba yaabay illeen
wuxuu ahay waxaan hore Soomaalidu u arki jirine,

Dabadeedna wuxuu yiri:

Caashaqa haween waa horaa,	Caadil soo rogaye.
Sayidkii cirshiga nuurayiyo,	Caliba soo gaadhye.
Caruurtey sideen meesha iyo,	Ciise nebigiye.
Cidla lagama beermeen dadkoo,	cuudi waaxida'e.
Waxa qaarba cayn looga dhigay,	hays cajabiyeene.
Soomaalidaa caada xune,	iguma caydeene.
Marse haadaad adaan cudurti qabin,	ceeshka deyi weydo.
Allaa caafimaad kuu hayoo caaska,	kaa jara'e.
Isagaa adoomaha cafiyoo,	ceeb mastuura ahe.
Isagaa candhada xoolihiyo,	ceelka noo furaye.
Isagaa cankow qoray sedkaan,	calalinaysaane.
ciridkaan ilkaa lagu rakibin,	kuma cuneen soore.

Carrabkiyo haddaan laga hadlayn,	caaradaa debinta.
Kalaankaa cayaarta'a jawaab sooma,	celineene.
Cagtiyo lowyadaa laga socdaa,	cidhibta seedaa 'e.
Wax cayuunku eegaan halkii,	loola ciil qabaye.
Gamcahaan wax soo cudhunsanayn,	caday ma gooyneene.
Allahayow adaa caadiloo,	keenay caashaqa 'e.
Inantaad cadceed soo baxdiyo,	canabka moodeysay.
Cududeeda anigaan mar qaban,	hayga calaf goyne.

ooooOoooo

Maansadaan waxaa tiriyeey Cilmi Boodhari
mar uu ku riyooday Hodan markaa wuxuu
kaga waramayaa, sidii uu ugu riyooday
dabadeedna wuxuu yidhi:

Sidii dawmadaa kiinkaloo,	daramalkii qaatay.
Damaanshaad waxaan xalay ku jiray,	dirishinkaan jiifey.
Daalacal muluugaan akhriyey,	daakirka hortiise.
Damtii dhexe markii dheelaloos,	la i dareensiyyey.
inan duulay inan deyn ka dhacay,	inan dabaal quusay;
Iyo inay dabaylo i dhufteen,	duul an garan waayey.
Dariiq layga dhoofshiyo had,	lay dirayba mooyaane.
Direyskay xidhnayd iyo sidaan,	ula dakeynaayey.
Dacwaday i tidhi saacaddaan,	derejo raaxaystay
Dadabtaan fadhiyey ila xidhkaan,	marada doonyeystay;
Ayuunbaan dabeed toosay oo,	waa daleel madhane.
Kolkaan deyey imaaasaydhihi,	aniga oo duuban.
Dacaska iyo qulubkii galbigu,	way dalooshamaye.
Dubaaqaa caqliga gaadhey oo,	diiraday jabane.
Dadkii kale ka quustaye,	mid baa laygu daabacaye.
Deyaxna iiga muuq dheer,	haddaan daar madow galo'e.
Inta dahab la mooddii yarad,	deyayo maankaygu.
Dan miyaan ka leeyahay wax kale,	shaahu way dacare.

Maansadaan waxaa tiriyey Cilmi Boodheri
mar la yiri Cilmow cuntada cun haddii
haddii aanad wax cunin nafaqo la'aan baad u
dhimanaysaaye. Dabeedna wuxuu yiri:-

Jiilaalka dheer iyo mar bey dhici,	abaaruuye.
Dhulka meesha cawsliyo biyaa,	lagu dhowaadaaye.
Markaasaa dhabada leyl habeen,	dhaanku gudayaaye.
Sidii geel wax badan soo dhaxoo,	oon la dhugatoobey.
Oo ay kalkii dhaafiyeen,	dhawr cashiyo maalmo.
Oo dhanaha ceeliyo wadada,	dheer la qabadsiiyay.
Ay ugu dhaceen wiilashii,	hawdka ugu dhaartay.
Ceesh waxad ka dheregtaa,	markuu kuu dhadhamayaaye
Nimuu caafimaadku u dhanyahay,	baan dhuuni deyn karine.
Dhalaal kulad ka qaadana wuxuun,	baad dhadhamisaaye.
Hadday dhay yihin caanahaan,	dhami karaa qaare.
Wax sharaabka dhaafsani anfaco,	igu dhib weeyaaane.
Ogaadeenka dhaantaynayiyo,	dheegaadle Xawaadle.
Dhaya iyo haddaan maalin guur,	Dhinac ka weydaarto;
Aan kula dhex dheco qayladaa,	dhugad ma seexdeene.
Dhawaaqaygu waa jebin lahaa,	dhagaxa buuraa'e.

Intaa ima dhegeysteen kufriga, dhoorka weyn lihiye.
Waa midaynu dheerahay khalqiga, dhega adaygaase.
Dhalinyaradu ruux waalan bay iga, dhigaysaaye.
Nin dhibaato qaba yoomku wow, laba dharaaroode.
Dhakhtarkaa la geeyaa ninkii, dhaawac weyn qaba'e.
Hagaag baa sanado loo dhayaa, lagu dhibaatoodaaye.
Wakhtigaa la dhaafshaaye waa, iga dhaqaqeene.
Oo waygu dheel dheelayaan, dhamacda Daa-uude.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriay Cilmi Boodheri
isagoo kaga waramayey dhibaatada haysata,
dabadeedna wuxuu yiri:

Haddii caashaq shay soo bixiyo, shalay la moodaayo.
Sheekhyada cilmiga noo fasila, shiinka iyo wowga.
Sharcigeena waa lagu hayaa, horena loo sheegye.
Aniga shoolad kulul baa qalbiga, layga shidayaaye.
Sidii shaashle aaroo makalay, shaaxin iyo goolka.
oo shalaxle dhiigiyo iy shaarubaa geliyey.

Oo qori shanqaadiyo rassas,
oo shiishka lagu soo hayoo,
Aniga shoolad kulul baa qalbiga,
Sidii sharadda ruux lagu dhiboo,
Oo shookaduu xiimayaan shacabka,
Aniga shoolad kulul baag qalbiga,
Sidii sheefka baabuurka oo,
Oo shuqul dareefii yiqiin,
Aniga shoolad kulul baa qalbiga,
Sidii inan intay sharaf lahayd,
Oo kana shakiday oo ciradu,
Oo wiil shabaab ihi dharaar,
Oo shiqib camaynaayo ay shamis,
Aniga shoolad kulul baa qalbiga,
Shebadii wanaagsani naftay,
Iyadaad shamsada soo baxdiyo,
Jeeraad aroos wada shelelan,
Shukri aawadeed Maxamadow,

shiine lagu toogtay.
sheedda ka arkaaya.
layga shidayaaye.
laga shaqaynaayo.
laabtiisu.
layga shidayaaye.
loo shixmaday meel fog.
rogay shukaantiisa.
layga shidayaaye.
shaybe magu ooday.
sharaxday guudkiisa.
sheedda ka ilaaqday.
ka oyeyso.
layga shidayaaya;
shallow ka dhoortaaaye;
shaabki yurub mooddo;
shin mala haasaawo,
shaatuf baan ahaye.

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
isagoo dhibaatada haysata iyo siduu u
samrayo ka waramaya, wuxuuna yidhi:

Gudguduudka waaberi sidii,	geel nin laga qaaday.
Oo geesiyaashii la dilay,	garabna aan haysan.
Amase gaajo nimay hayso oo,	gubeysa uurkiisa.
Ama godob nin galay ay rag badan,	laysay gacantiisu.
Giddi leyl habeenkii ma ledo,	gama'na lay diidye.
Sidii gabadh gaashaantina ahayd,	maalna laga geeyay.
Oo loo guntaday hawsha oo,	guga ha eegaayo.
Oo loo galmoodoo nin kale,	garac ku ureeyay.
Geddi leyl habeenkii ma ledo,	gama'na lay diidye.
Sidii gaari dumar oo ninkii qabay,	ka geeriyooodey.
Aan gabanadii uu ka tegay,	weli garaadeysan.
Aan gacalo taageerta iyo,	guuyyo badan haysan.
Giddi leyl habeenkii ma ledo,	gama'na lay diidye.
Gasiinkana ma cuno soorti aan,	gaajadow qabaye.
Golayaasha kama aan kaftamo,	gaaf intaan galoo 'e.
Gabdhahaan la sheekeysan jiray,	daayey gurigoode.
Gees baan dadkii uga baxoo,	gooni baan maraye.
Gidaarada cidlada aan jifida,	gawda ku hayaaye.

Waxey gubay qalbiga waxey gediyey, gees walba i seejay.
waa xaajadeenaad genbiday, gocoshadeediiye.
Haddiise anigu aan gaabiyoo, gaadhi kari waayey.
Nabsigu waa **gudaa** amase waa, galab caraabaaye.
Gadaal wuxuu Ilaahey ka dhigo, wow gabanayaaye.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar nin ay saaxiib ahaayeen goor subaxa
ka hor yimi, markaasuu inta ninkii
wejigiisa diiftii ka muuqatay la yaabay
ayuu ku yidhi waar Cilmi maxaa sidatan
kuu galay, markaasuu maansadan ugu
jawaabay; dabeedna wuxuu yidhi/

Sidii inan xishood lagu wadoo, xadhigi loo gooyay.
Oo uur inay xaamil tahay lagu xaqiiqueyay.
Oo xoolihii laga baxshiyoo, xerada geel joogo.
Oo xaajigii dhalay maqloo, loo xil qarin waayey;
Miyaan xalayto jiifsaday, naftey noo xarbi ahayde.

Xaqii aan lahaa sida rag kale, lagu xanaaneeyey.
Ama xaajo aan gar u lahaa, xaasid iga qaaday.
Oo ay gudidii xeebatoo, iga xalaaleysay.
Miyaan xalayto jiifsaday, naftay noo xarbi ahayde.
Xogse midaan ogeyn baad tihyo, xaaladaha qaare.
Sow xuural cayntii ifkiyo, xaali ima dhaafin.
Sow xarakadaydii jidhkuba haatan, ma xumaanin.
Xubnaha iyo sow seedihii, ima xaraamoobin.
Xalquun aan cuniyo sow biyaha, kuma xajiimoonin;
Xusuusteedu sow labada gelin, iguma xeel dheera.
Sow xaadsan awgeed niyadu, xaaraq ma ahaynin.

oo0oo

Maansadan yarna waxaa tiriyay Cilmi Boodhari
mar isagoo hurda la yiri hodan waa ku timi
waana tagtay; dabadeedna wuxuu yidhi:

Hadhka galay hурдаду wey xuntee, hohe maxay seexshay.
Bal inaan habaar qabo, maxaa Hodan i weydaarshey.
dahab lama haleeyee, maxaan daawi ku ilмaway.

oo0oo

Maansadanna waxaa tiriay Cilmi Boodhere
mar la yiri maad naag kale guursatid iyaba
haddii ay nin kale guursatay, dabadeedna wuxuu
wuxuu yidhi:

Amaajiriyo Oodweyne, waa	omos badnaayeene.
Awaaraha haddii loogu shubo,	ma engegnaadeene.
Abaar baa ku doogoobi layd,	ereyadaydiye.
Ooduba xigtay leedihiyo,	ubaxa geeduuye.
Haddaan oori doon ahay,	agabtu noo tiile.
Abtiyaaladay bay ekayd,	inan addeecaaye.
Daray hooyaday u edo tahoo	aada baa jiraye.
Iyagaa abaal iigu qabay,	taan intaan odhane.
ahabtaba ma galo ruux hadduu,	aamin goys yahaye.
Allahayow Afkaygiyo sidaan,	aadmiga u eeday.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriay Cilmi Boodhere
mar uu ku amaanayey Hodan Cabdi wuxuuna
Yidhi:

Liiqliqashada qoortu waa,	laan hareeriahe.
labadeeda qaar iyo dhexdiyo,	laabta iyo naaska.

Laxaadkooda bawdyaha kubkaad, laba jibaar mooddo
Laafyaha markii gamcaha, ligic ka siinayso.
Lafba maliyo waa leedahaa, rag isku laayaane,
Lixdan kagama hadasheen, carabow oo lilaahiya'e.
Ladhkan igu kacaayiyo qalbiga, lahasho deyn waayey.
Laqanyada wadnaa iyo hurdada, leylik iimanweyday.
Libiqsiga indhaha diidayee, laysku qaban waayey.
Luufluufka iyo daalku waa, Iadan daraadeede.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
Isagoo Jabuuti uga soo diraayey Hodan
wuxuuna uga soo dhiibey nin saalax la
odhan jiray oo ka mid ahaa raggii ay
saaxiibka ahaayeen; wuxuuna yidhi:

Adaa Saalaxow soconayoo, qaatay sahaydiiye.
Salaama Alla yeelow haddaad, Saaxil nabad gaadho.
Sowd yaraan ku faro iiga gee Seynab waad heliye.
Saqda dhewe Alleylkii hurdada, waa ka selelaa dheh.
Soortana ma cuno aawadaa, saa-im saan ahay dhe.
Saddex goorta aan qado ayaan, subax quraacdhaa dhe.

Waxaan sarara weynaa beryaa, samay ka dhuubnaa dhe.
Paraawiishii waa iga bateen, igu samaysnaa dheh.
Hadba aniga oo soconayaan, sare u qaadaa dhe.
Salaan qura haddaad soo dirttoo, subax la ii keeno.
Adigoo sariir ila fadhiya, kama sokeyseen dhe.
Sidii aan senteri gaar ahay, oo saami lagu qaybshay;
Sidkaan gaadhiyada kaa dayaa, saa u taagnahay dhe.
Ma samrine sidaad ii ogeyd, waa ku sugayaa dhe.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
Mar uu la kulmay nin ay macruuf ahaayeen
oo la oran jiray Faarax Bulaale, markii
uu Faarax weydiiyay ~~wax~~ Cilmi sida u diifeeyey
ayuu Cilmi maansadaan ugu jawaabay Faarax
Dabdeedna wuxuu yidhi:

Bilic lagama sugo ruux haddii, uu bukaan yahaye.
Buruudkaa ka luma iyo burjiga, loona bogi waaye.
Buuriyi ha joogtee naftaad, bixitin moodaaye.
Barbar haddaan u jiifsado hurdada, beeg umaan ledo e.
Hadba waxaan balamiyaa dabayl, bawle leyl dhexe'e.

Waxaa beerku ii ololayaa, Faaraxow bilane.
Bidhaantaan arkaba waxaan jeclahay, inan bari idshaaye.
Bilo iyo sanado dhowra **baan**, baadi goob ahaye.
Waxaan baafinaayaana waa, belel la moodiiye.
Basle waxaan ahaadaba khalqigu, baytin waa hodane.
Bud inaan ku dhaco oo xabaal, badiyo mooyaane.
Kola inan bogsado hayga sugin, ina Bulaalowe.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay cilmi Boodhari
Mar nin Axmed Caraale la oran jiray
ku yiri Hodan ma qurux badna Cilmow
ee hablo badan baa ka qurux badan ee
waxaad ku jeclaatay baanan garanaynин;
Markaasuu Cilmi maansadaan ugu jawaabay
Axmed Caraale isagoo Hodan ku amaanaya,
dabadeedna wuxuu yidhi:

Sinta timaha gaadhiyo, wejiga quruxda loo soohay.
Panqaroorka labadaa indhood, suuniyaha guudka.
Ilkaa loo sameeyiyo debnaa, laga sareysiiyay.
Surka oo cabaadhya le dhixdoo, samau ad moodeyso.

Sargooyada Axmedow labada qaar,	ee lakala soocay.
Kubka siman talaabada markay,	sahal dhagaqayso.
Qunyar socodka laafyaha markay,	sigix ka siinayso.
Soddin boqol intaad ugu dartaad,	siisanlayd Hodane.
Senge farasa iyo saanad baad,	bixin lahayd sowe.
Soddohdana waxaad siin lahayd,	xoolo saayidahe.
Sida loo abuuriyo la yaab,	suuradday tahaye.
Sancadii hablaa iyo wuxuu,	dumar sameeynaayo.
Dhanna kama saluugine gabdhaha,	waa u sidataaye.
Surma seegto loo diid ilaah	waa miduu simaye.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri

isagoo Hargeysa baabuur ka raacay oo
 Berbera u raacayey, markaa darawalkii
 buu ku leeyahay eri baabuurka si uu
 dhakhso u tago Berbera, dabadeedna
 wuxuu yidhi:

Tuxubada Hargeysaan ka imi,	toogadaana qabo'e.
Baabuur halkaa taagan baan,	taw ku soo idhiye.
Tallaahiye isma ogeyn markaan,	tiriyey noolkiiye.

ina adeerow haw turine waa,	inuu taraaraaye.
Waa inaad wax lama ta'khuuree,	tuuga gelisaaye.
Töl la'aan hadduu caawa dhaxo,	waa tirsanayaaye.
Dhakhso haw tagee waa inaad,	boqol ku taagtaaye.

ooOoo

Maansadaan yarna waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar uu Hodan ku beer laxawsanayey dabadeedna
wuxuu yiri:

Intaan adiga kugu gooni ahaa,	geed hadaan la hadlo
Ama aan gawaan qodayo wuu,	garawsan laa showe.
Malaa gebina waa ooyilaa,	gaadh ka baxayaaye.
Gaalada ha joogtee sidaa,	gacal ma yeелеene.
Sidii aad go'aygii tihyo,	macawistaan goostay.
Ama godkii aakhiryo,	geeri iga baajin.
Guduudkii la toosaba adaan,	kuu guntanayaaye.
Gar dariye maxaan Hodan Cabday,	kaaga go4i waayey;

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyeey Cilmi Boodherka
mar lagu murmay Cilmi hadduu Hodan ka
sinaysto jacaylkeeda waa ka bi'i lahaa,
markaasuu Muuse Carab yidhi, xaaraanta
ma yaqaan, markaasaa laga rumaysan waayey
Muuse dabadeedna waxaa loo diray Cilmi
afar gabdhood oo magaañada laga soo xulay
waxaana lagu yidhi, la kaftama oo jidhkiina
haka qarinina. dabadeedna markii ay hablihii
u yimaadeen ayey la kaftameen oo laabta iyo
naasaha iyo mid waliba meeshii ay u qurux
badnayd loo qaawiyay. Markaasuu Cilmi
maansadaan ku jawaabay, wuxuuna yidhi:

Haddii ili wax qabanayso oo,	lagu qaboobaayo.
Ama qurux la daawado maruun,	aadmi ky qancaayo
Aniguba qadeen soor arkiyo,	qaararkii Hodane.
Hayeeshee qaraam bayga galay,	galay jidhkaygiye.
Qalaxdaa jimaa iyo gacmuuhu, way	qarqarayaane,
Qosolkaa yar yari waa waxaad,	igu qaldaysaane.
Hasblayahow halkii qumanayd,	yaa i qabateene.
Qalbigaan bogsiinayey baa,	qac iga siiseene..

Aniguu isii qoomayaa, shaygan qaawaniye.
Inaan Eebahay idin qatalin, qariya naaskiina.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar isagoo kabeenkii ku riyooday niman
yidhaahdeen Cilmiyow maad Hodan niyadaada
ka goysid. Markaasuu Cilmi maansadaan ugu
jawaabay nimankii, dabadeedna wuxuu yiri:

Gabay wilantan baan ahay haddaad, i holⁱⁿnaysaane.
Anuun bays hareer marinayee, laabta wey huraye.
"al abuurka anigoon aqoon, kuma hadaaqeend.
Balaan holo halkaan marin jiruu, hilin ka muuqdaaye.
Siddii geel haraadoo wax badan, Hawdka miranaayey.
Oo haro la soo joojiyoo, kuraygu heegaayo.
Oo hoobey loo qaaday iyo, hadal walwaaleedka.
Hodan markaad tiraahdaanba, waa soo hinganayaaye.
"axaanad haynin aad haabataa, hadimo weeyaane.
Hamada beena xalay baan is idhi, waad la hurudaaye.
Hareertayda madhan baan is idhi, haabo gacantiiye.
Hoogaansigeygii danbaan, soo habaabiraye.
Jinuun bey hadoodilay midey, habar wadaageene.

Goortaan hubsaday meel cidlaa,	inan ku hawshooday.
Uheylhayley gogoshii sidii,	halablihii aare.
Siday iga haleeyeen maryuhu,	hiifayoo tumaye.
Haabhaabtay labadii go'oo,	shaadhki maan heline.
U hagoogtay sida wiil la dhacay	kadinay haysteene.
U hiinfaadhay sida geesi ay,	niman ka hiisheeni.
U hiqleeyay sida naag la yiri?	huray dalaaqdiye.
Hoobaan la mooddii yarayd,	hibatay laabtiiye.
Iyadaan xabaal lagu hamsiin,	waanan ka hadhayne.
Hodan maxaan ku daayaa naftaan,	soo hadhgekiyaaye*

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodhari

oo ugu calaacalayey Hodan, dabadeedna

wuxuu yimhi:

Inuu saymo yahay oo jacayl,	lagu siloonaado.
Oo uu sawaab kaa dhiguu,	silic ku gaadhsiiyo.
Wakaa suuradaydii bedelay,	saafiga ahayde.
Saxarlaay daraddaa miyaan,	seeman kari waayey.
Sogsog miyaa furaashku ila yahay,	sudhantay jidukkeyga.
Soortii la ii dhigay miyaan,	saadki cuni waayey.

Ma sowdkeyga ruux garanayaa,	sixi aqoon waayey.
Ma sidii sabeen curatay baan,	soo noqnoqoteeyay.
Sifno waaliyeed iyo miyaa, segeger,	lay mooday.
Sidii odaa sagaashan iyo bilo,	saayidna u raacay.
Seedaha miyaa iga jilcoo,	socodki aan jiiday;
Ma sideedan goor baan hamiyay,	saacad gudaheeda.
Siniin iyo miniin talo miyaan,	kala safeyn waayey.
Siday noqon miyaan ina cabday,	saari kari waayey.

oo0oo

Maansadaan waxaa tiriay Cilmi Boodheri
isagoo ku hiifayey Hodan oo leh haddii
la guurad day maxaan uga hari waayey,
dabadeedna wuxuu yiri:

Wax badan baan ka soo dhacay sariir,	dheer intaan koraye.
Dhankii aan u jiifsadaba wey,	dhinac gelayssaye.
Hadday i dhaaftay wacadkiina,	sow igama dheeraado.
Ma dhuuntay ku xidhantay,	maxaa dhereray laabteyda.
Sidii qaalin dhugatowday oo,	nirigi dhaadhyeyso.
Waxaa qalbadii iga dhuftoo,	sidatan ii dhuubay.
Waa dhebi la moodii yarayad,	aan ku dheygagaye.
Dhabadaa cad baan moodayaa,	boholo dhaadheere.

Talaabada halkaan dhig is idhaa, wayla dhalanteede.
Hadday i dhaaftay wacadkiina sow, igama dheeraado.
"a dhuutay ku xidhantahay, maxaa dhereray laabteyda.

ooOoo

Maansdaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar uu kaga cabanayey Hodan Cabdi, wuxuuna
yidhi:

Sidii qaalmo oomane ku dhalay, adhaxda jiilaalka
Oo inay arooraan w~~x~~badan; ololka qayraanshey.
^o beer caddaad aawadii, ubaddadii diiday.
Imtixaanka lay baday, dabkeer layga oogaayo
Ma ogide maxaad hodan Cabdaay, uurka kaga gooysay.
Axdigii dhedeeniyo maxaa, wacadki iimeeyey.
Arxan miyaanu kuu gelin, naflaha aakhiro u jeeda

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri, mar
gabdho badan oo la soo xulay loo keenay, oo ay
gabdhihi ku yi~~ha~~ahdeen, Cilmuyow hodan annagaa
ka qurux badane middii ku cajabisa nagala bax
oo Hodan qalbiga ka goo. Markaasuu maansadan
ugu jawaabay, dabadeedna wuxuu yidhi:-

Luqun dheere awrkuba markuu laaqdan baranaayo
Isagaan lix jirin meel hadduu, leebi ku ahaado.
Isagaa u laakimo badan, laqanka xoolaa'e.
Lamana loodin karo jeero ay, liicdo bawdaduye.
Aana laabta kama goynin weli, caashaqii ladane.
Luxudkaa la gelayaa sidaa, igaga liil dheere.
Midnaan haysu ka lulin qalbigu, laba jeclaan waaye.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar uu Jabuuti joogay isagoo daysha
ugu soo dhiibayey Hodan Cabdi warkiisa
dabeeedna wuxuu yiri:

Dabayl yahay adaa duulayaan, orodka deynayne.
Adigaan dakaamayn siduu, Eebbe kuu diraye.
Adigaan dariiqyada xun iyo, daad ku celinayne.
Adigaa dul mari meel hadday, dogobo yaaliine.
Dalka meel fog adigaa ku tegi, toban daqiiqqode.
Derbi oodan adigaa mariyo, daar la soo xitaye.
Dadaloolka adigaa ka gala, daaqad shebegeede.
Doonyahaba waa saari lahaa duub waraaqa ahe.
Degdegsiinyo un baan bidee, duuli hadalkeyga.

Inantaaan daruur curatay iyo,	dahabka moodeysay.
Dekeddii Berbera iyo haddaad,	Deeqa nabad gaadho.
Dayac buu qabaa Jaalahaa,	adi daraadaa dhe.
Duli iyo xumaan iyo siday,	diifi ugu taalo.
Haddaad daari tahay aad ogtahay,	waad dul tegi lahayde.
Degtayahay wuxuu duubanaa,	meel darxumo weyn dhe.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyey Cilmi Boodher
mar iyadoo la waaninayo uu ugu jawaabey
raggi waaninayey, dabadeedna wuxuu yidhi:

Waxakani wareer iyo ka badan,	caashaq waaxida'e.
Walaalooyinow waxaan ka biqi,	inaan ku waashaaye.
Intay waaninaysaan dadbaan,	weedh ka gurayaaye.
Waa lay waramayaa darbaan,	weeye leeyahaye.
Weeruhu hadday kala tagaan,	wiiqan orodkiiye.
Addinkii wax gooyaana waa,	loo wakinayaaye.
Walaxdii dhinaataba waa,	kaa wajicisaaye.
Waageerkaa cadina waa indhaha,	walalac beeneede.
Waxku aragu waa wiilka aan,	waayo kaa heline.

Cirka wadhan ka soo hoorayee, walalac laynaaya.
Wareeg iyo waxaan qabanayaa, weris dhulkoodiiye.
Sow xaa jadaydaan wadwadey, rag ima waydaarin.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyay Cilmi Boodheri
mar uu ku taskhaday inuu Kiinya aado oo
markaa Ingiriiskii xukumi jiray, isagoo
saaxiibadii ugu sheegayey talada uu goostay
iyo waxa ku qasbaya, dabadeedna wuxuu yiri:

Weris baa wixii wed iga helo, iigula weyneede.
Iyadaba Wadeecada adduun, wiil kalow hadhaye.
Marso haddii wanaagey lahayd, weyne iga qaaday.
Marka inaan wareegaan damcaan, webiga dhaafaaye.
Waddaneeda Soomaali waa sii, waddacayaaye.
Wiirada raggiyo waxan ka tegi, wadhida naagaa'e.
Wuxuu Eebbe ii soo wadiyo, waa danbe an dhawro.

ooOoo

Maansadaan waxaa tiriyey Cilmi Boodheri
mar uu kaga waramyey dhibaatada haysata
dabeeedna wuxuu yidhi:

Ma wareeray wahan maygu dhacay,	waali ma istaadhay.
Ma walhaday nin weynoo fekeray?	waafii noqon waaye.
Ma waraystay ruux aanan arag,	wehel intaan moodey.
Ma weydoobey sida naag walucu,	waayo ku xumaaday.
Ma wahsaday wakhtigu may qabsaday,	wadhi miyey raacdya.
Waayaha adduunyada miyaa iga,	walaacsiiyey.
Hadba weerar aan meel tegeyn,	wagac miyaan siiyey.

ooOoo

Cilmi Boodheri markii uu cudurku aad u qabtay ee
uu soo dhowaadey wedkiisii ayaa nin la odhab jiray
Muuse Carab oo saaxiibkii ahaa, oo uu dhabtiisa ku
go'ay, ayaa usagoo uga jeeday inuu maaweeliyo,
wuxuu ku yidhi; Cilmow saaka waxaad u egtahay wax
sidii hore ka indha w naagsan, oo wejigaaga qofkii
sii fiiriyaan waxaad mooddaa inuu ka arkayo indho
soo caafimaadaya. Markaasuu Cilmi maansadan ugu

jawaabey, waana gabay Cilmi Boodheri tiriyo kii
ugu danbeeyay sida aynu maqalay; dabeedna wuxuu
yidhi:

Muusow manfaco iga degtiyo,	nolol macaankeedu
Inuu maanta ii laabanyahay,	haw malaynina'e.
Muskuu aniga ii taagan yahay,	mawdku waayadane.
Miridhaa wakhtiga iiga hadhay,	maalin gelinkeede.
Muslin caadadii weeye iyo,	meheradeeniiye.
Intaan muusanaabaayey waad,	dhega maraydeene.
Muran baad ku jeedeen buktadu,	waa midaan jirine.
Anna melega tii ii siddaa,	igu maleegnayde.
Kolley anigu Muxibaan u go 'ay,	murugadeediiye.
Mar dhow wxaad i geyn meeshii,	aan cidi ka maarmeyne.
Adna midigta ii dhiib iyana,	maca salaamay dhe*

Tani waa maansadii ugu danbeysay
gabay Cilmi Boodheri tiriyo sida
aynu maqallay*.

HUD-HUD (HADRAAWI)

Heestan la magac baxday "Hud-hud" abwaanka caanka ah Max'ed Ibraahim ("adraawi"), waxaanu ka dul tiriay xabashii marxuumkii Cilmi Boodhari ee u dhintay hurgumadii jacaylka. Abwaanku wuxuu ku wareysanayaa sida uu yahay. Iyo halka ay isaga iyo jacayl kala joogaan.

Boqorkay huq iyo ciil
 Hagardaamo lumisow
 Hadimada kalgacalka leh
 Cilmigii u hoydow
 Hawraarta maansada
 Iyo hogga tusaalaa
 Heesaha baroorta ah
 Halqabsiga jacaylkow
 Hambalyiyo salaan iyo
 Hibo iga guddoonoo
 Kolley waan hubaayoo
Hawlihii adduunyada
 Heshay aayahoodie
 Hal yar aan ku toydee
 Jannadii ma hurudaa?
 Hadh qabow ma jiiftaa?

- Hoobaan ma gurataa?

Hablo xuura caynii

Sow kuuma heesaan?

Waxa aad la haysaba

Hoo kuma yidhaahdaan?

Hor Ilaahey adigiyo

Hodan maysku aragteen?

Mays dhaafsateen hadal

Bal maxaan haweenkiyo

Dumar ugu hiloobaa?

Ama kula heshiiyaa

Ugu hagar la'aadaa?

Sowtay hir beeniyo

Hogol aan da'ayniyo

Haro aan biyo lahayn

Hanfi kuu aroorsheen

Adigoo harraad qaba

Hiyigaaga kiciyeen

Sowtay ku hawleen

Hengelaha ku saareen

Hammi kugu abuureen

Hurdo kaa kaxeeyeen

Gudcur kugu hilaabeen

Hogga kugu daboolien

- Hore kuugu riixeen
 Haadaan ku horiyeen
 Hoos kuugu **tuureen**
 Sowtay ku heereen
 Ku jareen halbowlaha
 Bacad kugu halgaadeen
 Ciidda kaaga hoydeen
 Ku dhigeen habaaskee
 Hororkiyo waraabuhu
 Hilbahaaga feenteen
 Haadda iyo **xuunshada**
 Hanbadaada jiiteen
 Waxaan ugu habranayaa
 Hooyaa ka **dhalatoo**
 Naaskii habreedbaa
 Iga hiilinaayee
 Wallee hawlahaan galoo
 Iyo heegantaan dhigo
 Dumar lama hawysteen
 Ragba ma hungureeyeen
 Hanti lagama dhiibeen
 Guri laguma hoysteen
 Hadal lalama yeesheen.

. / .

F.G:

Heestaan waxaan ka soo qaataay buug ka mid ah
 buugaagta dugsiyada dalka.